

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 18 listopada 2014 roku **powodowie W. G. i J. G.** wnosili o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. kwot po 40.000 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia na podstawie art.448 k.c. w związku z art.24 § 1 k.c. za doznaną krzywdę wynikającą ze śmierci córki B. S. i kwot po 30.000 złotych tytułem stosownych odszkodowań za pogorszenie sytuacji życiowej na podstawie art. 446 § 3 k.c. od dnia 22 maja 2012 roku do dnia zapłaty , zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kosztów postępowania sądowego według norm przepisanych .

(k. 3-11)

W odpowiedzi na pozew z dnia 22 grudnia 2014 roku pozwany **(...) S.A. V. (...) z siedzibą w W.** reprezentowany przez pełnomocnika – radcę prawnego J. C. wnosił o oddalenie obu powództw w całości , zasądzenie od każdego z powodów na rzecz pozwanego kosztów procesu , w tym kosztów zastępstwa radcowskiego według norm przepisanych i podnosił zarzut przyczynienia się zmarłej B. S. do powstania przedmiotowej szkody w 50 % , co wynika z nie zapięcia przez zmarłą pasów bezpieczeństwa i okoliczność ta rzutowała na zakres doznanych wskutek wypadku urazów skutkujących zgonem .

(k. 46-58)

Ostatecznie na rozprawie w dniu 26 sierpnia 2015 roku pełnomocnik powodów poparł powództwo , dalszych wniosków dowodowych nie zgłosił , nie uznał podniesionego przez stronę pozwaną przyczynienia się przez zmarłą do powstania wypadku .

W imieniu strony pozwanej nikt się nie stawił .

(**dowód:** nagranie audio-video z dnia 26 sierpnia 2015 roku stanowiska stron postępowania 00:01:10-00:01:32 **k.127,128**)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 4 października 2000 roku na skrzyżowaniu 110,7 km drogi nr (...) z drogą podporządkowaną kierujący pojazdem marki C. (...) o nr rej. (...) , nie dostosował prędkości do ograniczonej widoczności spowodowanej mgłą i niezachowania szczególnej ostrożności podczas dojeżdżania do oznaczonego skrzyżowania , uderzył w tył oświetlonej światłami pozycyjnymi naczepy marki (...) nr rej. (...) .

W następstwie ciężkich obrażeń ciała śmierć na miejscu poniósł kierujący pojazdem marki C. (...) A. G. (1) oraz pasażerka pojazdu , córka powodów – B. S. .

Zmarła B. S. nie miała zapiętych pasów bezpieczeństwa .

Z uwagi na śmierć na miejscu zdarzenia sprawy wypadku postanowieniem z dnia 5 stycznia 2001 roku Prokurator Prokuratury Rejonowej w Piotrkowie Trybunalskim umorzył dochodzenie .

(**dowód:** odpis skrócony aktu zgonu B. S. , notatka urzędowa z dnia 4 października 2000 roku , postanowienie o umorzeniu dochodzenia z dnia 5 stycznia 2001 roku **k. 13-17** , nagranie audio- video z dnia 14 stycznia 2015 roku zeznania powoda J. G. 00:06:59- 00:10:59 **k. 73 v., 78** w związku z nagraniem z dnia 26 sierpnia 2015 roku zeznaniami powoda 00:03:14-00:04:16 **k. 127 v., 128**, zeznania świadka M. G. 01:22:07- 01:28:16 **k. 77, 77 v., 78**)

Pojazd sprawcy szkody w dacie wypadku był objęty obowiązkowym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w pozwanym towarzystwie ubezpieczeń .

(okolicość bezsporna)

Powodowie zgłosili pozwanej roszczenia o wypłatę stosownych odszkodowań w kwotach po 80.000 złotych wskutek śmierci córki na podstawie art. 446 § 3 k.c. i pozwany nie znalazł podstaw do wypłaty tych odszkodowań i w dniu 22 maja 2012 roku wydał decyzję odmowną .

(**dowód** : pismo powodów z dnia 2 listopada 2011 roku , decyzja pozwanego z dnia 22 maja 2012 roku **k. 26-32**)

W dacie śmierci zmarła córka powodów – B. S. miała 29 lat i zamieszkiwała wraz z córką u swoich rodziców od 1999 roku , w tym okresie pozostawała w separacji ze swoim mężem . Zmarła – B. S. rozstała się z mężem na około 2-3 miesiące przed śmiercią .

Powodowie pozostawali w bardzo dobrych relacjach z córką . Po śmierci córki powodowie sprawowali opiekę nad wnuczką , która w styczniu 2001 roku została zabrana przez swojego ojca . Obecnie powodowie pozostają w bardzo dobrych relacjach z 17 –letnią wnuczką , która uczęszcza do liceum .

Powodowie bardzo przeżyli śmierć swojej córki i ciągle ją wspominają , nie są w stanie uczestniczyć w imprezach okolicznościowych i bardzo często odwiedzają grób zmarłej córki . Powodowie po śmierci córki korzystali także z pomocy psychologa.

Powodowie posiadają także z małżeństwa pełnoletnią córkę i syna , a także czworo wnucząt .

(**dowód** : nagranie audio- video z dnia 14 stycznia 2015 roku zeznania powoda J. G. 00:14:26- 00:19:00 **k. 74, 78** w związku z nagraniem audio- video z dnia 26 sierpnia 2015 roku zeznaniami powoda 00:03:14-00:04:16 **k. 127 v., 128**, zeznania powódki W. G. 00:44:01- 00:47:35 , 00:51:16- 00:52:42 **k. 75, 75 v., 78** w związku z nagraniem audio- video z dnia 26 sierpnia 2015 roku zeznaniami powódki 00:06:52-00:07:31 **k.127 v., 128**, zeznania świadka A. G. (2) 00:57:12-00:58:50, 01:03:35- 01:05:45 **k.75 v.,76,78**, zeznania świadka J. M. 01:10:05- 01:14:12 **k.76 v., 78** , nagranie audio-video z dnia 25 lutego 2015 roku zeznania świadka S. S. 00:01:52- 00:04:42 **k.86 v., 88**)

W dacie śmierci córka powodów – B. S. pracowała w banku (...) w P. na stanowisku referenta . Powód wówczas osiągał dochód rzędu 1.800 złotych z tytułu emerytury , córka otrzymywała wynagrodzenie w takiej samej wysokości , a nawet osiągała 2.400 złotych . Aktualnie powód J. G. otrzymuje emeryturę w kwocie 2.200 złotych . Do 2005 roku powód posiadał gospodarstwo 34 ary . Powód J. G. choruje na astmę i koszt leczenia to kwota 100 złotych miesięcznie . Zmarła córka wspierała powodów finansowo , sfinansowała koszt remontu domu , tj. wymiany okien , dokładała się do rachunków związanych z utrzymaniem domu , kupowała żywność , pomagała w pracach w gospodarstwie rolnym , przy hodowli trzody chlewnej , przy zbiorze marchwi i buraków .

Córka planowała zamieszkać z rodzicami i zająć piętro budynku . Powód planował wraz z córką założyć ośrodek jeździecki zaś córka nosiła się z zamiarem pójścia na kurs hipoterapii . Córka stron ukończyła kurs krawiecki .

Obecnie powodowie posiadają własny dom wykupiony od (...) i ponoszą koszty zakupu opału w kwocie 4.000 złotych na sezon , za energię elektryczną ponoszą wydatki rzędu 280-300 złotych .

W. G. leczy się na zwyrodnienia kolana i oczekuje na zabieg operacyjny biodra.

Rehabilitacja jest nieodpłatna , powódka zażywa leki przeciwbólowe i koszt tych leków to kwota 100-150 złotych miesięcznie .

(**dowód** : nagranie audio- video z dnia 14 stycznia 2015 roku zeznania powoda J. G. 00:19:00- 00:29:03 , 00:32:19- 00:35:22, 00:39:27- 00:41:50 **k. 74, 74 v.,75, 78** w związku z nagraniem audio-video z dnia 26 sierpnia 2015 roku zeznaniami powoda 00:03:14-00:04:16 **k. 127 v., 128**, zeznania powódki W. G. 00:47:35- 00:48:55 **k. 75, 78** w związku z nagraniem audio-video z dnia 26 sierpnia 2015 roku zeznaniami powódki 00:06:52-00:07:31 **k.127 v., 128**, zeznania świadka A. G. (2) 00:58:50- 01:03:35 **k. 76,78** , zeznania świadka J. M. 01:11:04- 01:20:38 **k.76 v.,**

77, 78 , umowa o pracę z dnia 1 kwietnia 1994 roku oraz z 31 grudnia 1993 roku , informacja o uzyskanych przez podatnika dochodach za okres 01.01.1999 roku do dnia 31.10.1999 roku , zeznanie podatnika o wysokości dochodu osiągniętego dochodu w roku 1999 **k. 18- 21 v.**, zaświadczenia lekarskie dotyczące powodów **k. 22)**

Tragiczna śmierć córki B. S. spowodowała wystąpienie u jej matki W. G. naturalnej reakcji żałoby.

Strata córki wiązała się i wiąże nadal z przeżywaniem poczucia głębokiego smutku , żalu , krzywdy , niesprawiedliwości , opuszczenia . Są to uczucia i stany adekwatne do sytuacji , normalne , choć powodujące przewlekłe cierpienie i liczne trudności przystosowawcze. Jakość życia powódki po śmierci córki uległa pogorszeniu w wielu płaszczyznach funkcjonowania .

Do tej pory powódka nie uzyskała spokoju wewnętrznego i akceptacji utraty córki w tragicznych okolicznościach . Pomimo upływu czasu w dalszym ciągu w związku z nagle zerwaną więzią doświadcza ona smutku , żalu, tęsknoty, niepokoju wewnętrznego, niezdolności do przeżywania radości i zadowolenia z życia , bardzo często płacze. Trudno w tym przypadku mówić o zakończeniu żałoby.

W wyniku śmierci córki B. S. powód J. G. doświadczył silnego urazu psychicznego , który wiązał się i wiąże nadal z przeżywaniem poczucia głębokiej straty, bólu , smutku, żalu, skrzywdzenia, niesprawiedliwości, niemożności poradzenia sobie z nawracającymi reminiscencjami z miejsca wypadku .

Powód był obecny na miejscu tragedii , widział córkę , która poniosła śmierć na miejscu. Były to okoliczności głęboko traumatyzujące .Wypadek z tragiczną śmiercią córki spowodował , że mechanizmy obronne psychiki powoda uległy załamaniu i funkcjonują do tej pory z wyraźnym osłabieniem , utrudniając powrót do normalnego życia , osłabiając zdolność do odczuwania radości, zadowolenia , spokoju wewnętrznego . Pomimo upływu czasu powód nie odzyskał równowagi wewnętrznej, w dalszym ciągu doświadcza cierpienia z powodu straty córki . Trudno w tym przypadku mówić o zakończeniu żałoby .

(**dowód:** opinie pisemne biegłego psychologa mgr M. P. dotyczące powodów J. G. i W. G. **k.92-95)**

Dokonując powyższych ustaleń faktycznych Sąd oparł się na dowodach w postaci przywołanych powyżej dokumentów, zeznań powodów oraz świadków w/w.

Powyższe zeznania są wiarygodne, spójne, rzeczowe i brak jest podstaw do podważenia ich wiarygodności. W swoich zeznaniach powodowie oraz przesłuchani w charakterze świadków – A. G. (2) i J. M. opisali jakie relacje łączyły powodów ze zmarłą tragicznie B. S. oraz jakie skutki dla ich dalszego życia miała utrata osoby najbliższej – córki także w sferze materialnej .

Dokonując ustaleń faktycznych Sąd uwzględnił także opinię biegłej psycholog mgr M. P.. Powyższa opinia, w której biegła oceniła stan psychiczny i emocjonalny powodów po tragicznej śmierci córki oraz wpływ tegoż wydarzenia na ich dalsze życie i stan zdrowia, jest na tyle kategoryczna i przekonująca, że wystarczająco wyjaśnia zagadnienia wymagające wiadomości specjalnych. Nie została także skutecznie podważona przez żadną ze stron procesu.

Na okoliczność przyczyn i przebiegu zdarzenia drogowego z dnia 4 października 2000 roku Sąd oparł się na zeznaniach powoda J. G. , który zeznał , że : „córka nie miała zapiętych pasów bezpieczeństwa gdyby jednakże nawet miała zapięte pasy bezpieczeństwa to i tak nic by to nie zmieniło gdyż samochód był praktycznie cały zgnieciony gdyż była to wielka prędkość “. Sąd pominął dowód z zeznań świadka M. G. , która nie posiadała wiedzy na temat tego , czy powódka miała zapięte pasy bezpieczeństwa , świadek była uczestniczką wypadku jednakże nie pamięta przebiegu wypadku i nie jest w stanie powiedzieć , czy zmarła miała zapięte pasy bezpieczeństwa .

Sąd nie przeprowadził dowodu z łącznej opinii biegłego do spraw ruchu drogowego i rekonstrukcji wypadków oraz biegłego z zakresu medycyny sądowej w związku z brakiem akt postępowania prokuratorskiego o sygn. 2 Ds. 1736/00 Prokuratury Rejonowej w Piotrkowie Trybunalskim .

Biegły sądowy w dziedzinie techniki samochodowej i rekonstrukcji zdarzeń drogowych dr inż. K. W. stwierdził, że materiał zawarty w aktach sprawy niniejszej nie daje żadnych technicznych podstaw do przeprowadzenia rekonstrukcji wypadku z dnia 4 października 2000 roku nie ma zatem możliwości udzielenia odpowiedzi na pytania Sądu: czy B. S. w chwili wypadku miała zapięte pasy bezpieczeństwa, w materiale dowodowym brak jest opisu obrażeń poszkodowanej i uszkodzeń pojazdu którym się poruszała akta prokuratorskie o sygn. 2 Ds. 1736/00 Prokuratury Rejonowej w Piotrkowie Trybunalskim zostały zniszczone.

Z tych też względów Sąd nie przyjął przyczynienia się zmarłej B. S. z uwagi na nie zapięte pasy bezpieczeństwa w 50 % co podnosił pozwany.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w całości jeśli chodzi o wysokość zadośćuczynień zaś w części jeśli chodzi o żądanie stosownych odszkodowań.

Zgodnie z treścią art. 822 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia (§1). Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody będące następstwem przewidzianego w umowie wypadku, który miał miejsce w okresie ubezpieczenia (§ 2).

Istota ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wynikająca z art. 822 k.c. sprowadza się więc do tego, że w sytuacji zaistnienia szkód określonych w § 2 tego przepisu, zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia odszkodowania osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za te szkody ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia.

Odpowiedzialność odszkodowawczą z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w dacie zdarzenia regulowało natomiast Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 marca 2000r. w sprawie ogólnych warunków obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów (Dz. U Nr 26, poz. 310 ze zm.).

W świetle zapisu § 10 ust. 1 powyższego rozporządzenia, który stanowi lex specialis do art. 822 § 1 k.c., z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym obowiązani są do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

Zgodnie natomiast z § 10 ust. 3 cytowanego aktu prawnego z ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu.

W dacie zdarzenia posiadacz pojazdu, który spowodował wypadek komunikacyjny, był objęty ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej przez pozwane towarzystwo ubezpieczeń. Do wyrządzenia szkody B. S. doszło w następstwie ruchu pojazdu mechanicznego. Wobec powyższego, w ocenie Sądu w niniejszej sprawie zachodzą podstawy odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody na podstawie art. 436 § 1 k.c. w związku z art. 435 § 1 k.c. Spełniona została także przesłanka, iż poszkodowana córka powodów wskutek uszkodzeń ciała doznanych w wypadku komunikacyjnym zmarła.

Wobec powyższego pozwany co do zasady jest odpowiedzialny z tytułu szkody wyrządzonej powodom.

Ustalenie wysokości należnego powodom zadośćuczynienia i stosownego odszkodowania wymaga odniesienia się do podniesionego przez pozwanego zarzutu przyczynienia zmarłej B. S. do wypadku komunikacyjnego z dnia 4 października 2000 roku .

W świetle bowiem normy art. 362 k.c. jeżeli poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności, a zwłaszcza do stopnia winy obu stron.

Biegły sądowy w dziedzinie techniki samochodowej i rekonstrukcji zdarzeń drogowych dr inż. K. W. stwierdził , że materiał zawarty w aktach sprawy niniejszej nie daje żadnych technicznych podstaw do przeprowadzenia rekonstrukcji wypadku z dnia 4 października 2000 roku nie ma zatem możliwości udzielenia odpowiedzi na pytania Sądu : czy B. S. w chwili wypadku miała zapięte pasy bezpieczeństwa , w materiale dowodowym brak jest opisu obrażeń poszkodowanej i uszkodzeń pojazdu którym się poruszała, akta prokuratorskie o sygn. 2 Ds. 1736/00 Prokuratury Rejonowej w Piotrkowie Trybunalskim zostały zniszczone .

Z tych też względów Sąd nie przyjął przyczynienia się zmarłej B. S. z uwagi na nie zapięte pasy bezpieczeństwa w 50 % o co wnosił pozwany .

Pozwany zakwestionował żądanie pozwu zarówno co do zasady , jak i co do wysokości .

W świetle przepisów obowiązujących w dacie szkody, powodom nie przysługiwało prawo żądania zadośćuczynienia z tytułu krzywdy powstałej w następstwie śmierci osoby bliskiej. Art. 446 § 4 k.c. przyznający członkom najbliższej rodziny zmarłego prawo żądania zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę, został wprowadzony do porządku prawnego z dniem 3 sierpnia 2008r. Zatem w dacie śmierci B. S. z którego to zdarzenia powodowie wywodzą swoje roszczenia o zadośćuczynienie, powyższa norma prawna nie obowiązywała.

Nie przecząc powyższym nie budzącym wątpliwości okolicznościom, należy jednakże wskazać, iż podstawę prawną żądania powodów stanowi norma **art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c.** Należy bowiem mieć na uwadze, iż zdarzenie, z którego powodowie wywodzą swoje roszczenia miało miejsce w dniu 4 października 2000 roku , a zatem przed wejściem w życie art. 446 § 4 k.c., który to przepis obowiązuje od 3 sierpnia 2008r. i wobec powyższego nie może on być podstawą rekompensowania krzywdy doznanej przez powodów w następstwie śmierci B. S. . Sąd rozpoznający niniejszą sprawę podzieliła w pełni stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 22 października 2010r. wydanej w sprawie III CZP 76/10. Zgodnie z powyższą uchwałą więź rodzinna jest dobrem osobistym. Za jej zerwanie wskutek śmierci osoby bliskiej wywołanej przestępstwem członkom rodziny należy się zadośćuczynienie pieniężne.

W uzasadnieniu powyższej uchwały Sąd Najwyższy wskazał, iż „ katalog dóbr osobistych określony w art. 23 k.c. ma charakter otwarty. W orzecznictwie i w piśmiennictwie przyjmuje się zgodnie, że ochroną przewidzianą w art. 23 i 24 k.c. objęte są wszelkie dobra osobiste rozumiane jako pewne wartości niematerialne związane z istnieniem i funkcjonowaniem podmiotów prawa cywilnego, które w życiu społecznym są uznawane za doniosłe i zasługujące z tego względu na ochronę. W judykaturze uznano, że do katalogu dóbr osobistych należy np. prawo do intymności i prywatności, pleć człowieka, prawo do planowania rodziny, tradycja rodzinna, pamięć o osobie zmarłej.

Trudno byłoby znaleźć argumenty sprzeciwiające się zaliczeniu do tego katalogu także więzi rodzinnych. Więzy te stanowią fundament prawidłowego funkcjonowania rodziny i podlegają ochronie prawnej (art. 18 i 71 Konstytucji RP, art. 23 krip). Skoro dobrem osobistym w rozumieniu art. 23 k.c. jest kult pamięci osoby zmarłej, to - a fortiori - może nim być także więź między osobami żyjącymi. Nie ma zatem przeszkód do uznania, że szczególna więź emocjonalna między członkami rodziny pozostaje pod ochroną przewidzianą w art. 23 i 24 k.c.”

Wobec powyższego Sąd, podzielając stanowisko Sądu Najwyższego zaprezentowane w cytowanej powyżej uchwale, uznał, iż najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c.

zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed 3 sierpnia 2008r.

W świetle powyższych rozważań Sąd uznał powództwo w niniejszej sprawie co do zasady za uzasadnione.

Na podstawie wskazanych powyżej przepisów kompensacie podlega doznana krzywda, a więc w szczególności cierpienie, ból i poczucie osamotnienia po śmierci najbliższego członka rodziny. Śmierć osoby bliskiej stanowi zwykle wielki wstrząs dla rodziny, a cierpienia psychiczne, jakie się z tym wiążą, mogą przybierać ogromny wymiar, tym większy, im mocniejsza była więź emocjonalna łącząca zmarłego z jego najbliższymi.

Ustalenie wysokości zadośćuczynienia powinno zostać natomiast dokonane z uwzględnieniem wszelkich okoliczności mających wpływ na rozmiar doznanej krzywdy oraz to, że zadośćuczynienie ma przede wszystkim charakter kompensacyjny i tym samym jego wysokość winna przedstawiać jakąś odczuwalną wartość (por. przykładowo wyrok SN z dnia 12 kwietnia 1972 roku, II CR 57/72, OSNCP 1972, z. 10, poz. 183 oraz wyrok SN z dnia 24 czerwca 1965 roku, I PR 203/65, OSPIKA 1966, poz. 92).

Śmierć córki B. S. spowodowała wystąpienie u powodów reakcji żałoby. Strata córki wiązała się i wiąże nadal z przeżywaniem poczucia głębokiego smutku, żalu, krzywdy, niesprawiedliwości, opuszczenia. Są to uczucia i stany adekwatne do sytuacji, normalne, choć powodujące przewlekłe cierpienie i liczne trudności przystosowawcze. Jakość życia powodów po śmierci córki uległa pogorszeniu w wielu płaszczyznach funkcjonowania. Pomimo upływu czasu powodowie nie odzyskali równowagi wewnętrznej, w dalszym ciągu doświadczają cierpienia z powodu straty córki. Trudno w tym przypadku mówić o zakończeniu żałoby.

Powodowie bardzo przeżyli śmierć swojej córki i ciągle ją wspominają, nie są w stanie uczestniczyć w imprezach okolicznościowych i bardzo często odwiedzają grób zmarłej córki. Powodowie po śmierci córki korzystali także z pomocy psychologa.

Powyższe uzasadnia przyznanie powodom stosownych kwot tytułem zadośćuczynień za śmierć osoby bliskiej – córki.

Mając powyższe na uwadze, kierując się opisanymi powyżej dyrektywami, Sąd uznał, iż wysokość należnego powodom zadośćuczynienia winna wynosić zgodnie z ich żądaniami po **40.000 złotych**.

Powodowie byli silnie emocjonalnie związani z córką B. S., która w dacie śmierci miała 29 lat i zamieszkiwała wraz z córką u swoich rodziców od 1999 roku, w tym okresie pozostawała w separacji ze swoim mężem. Zmarła – B. S. rozstała się z mężem na około 2-3 miesiące przed śmiercią. Po śmierci córki powodowie sprawowali opiekę nad wnuczką, która w styczniu 2001 roku została zabrana przez swojego ojca, co z całą pewnością jeszcze bardziej potęgowało tęsknotę powodów za zmarłą.

Do chwili obecnej odczuwają osamotnienie po jej śmierci. Wiadomość o śmierci córki dla powodów była ogromnym wstrząsem emocjonalnym i mimo upływu czasu powodowie nie pogodzili się ze śmiercią córki i ciągle odczuwają jej brak i tęsknią za nią.

Z tych też względów Sąd w całości uznał żądanie powodów co do zasądzenia zadośćuczynień na ich rzecz na podstawie art.448 k.c. w związku z art.24 § 1 k.c. po śmierci córki i zasądził kwoty **po 40.000 złotych**.

Rozważając zasadność powództwa w zakresie **żądania zasądzenia odszkodowania Sąd miał na uwadze normę art. 446 § 3 k.c.** Zgodnie z powyższym przepisem sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego stosowne odszkodowanie, jeżeli skutek jego śmierci nastąpiło znaczne pogorszenie ich sytuacji życiowej. Zgodnie z panującym zapatrywaniem doktryny i orzecznictwa odszkodowanie z art. 446 § 3 k.c. obejmuje szeroko rozumianą szkodę majątkową, nie obejmuje natomiast szkody o charakterze niemajątkowym (por. A. S. „Odszkodowanie za szkodę majątkową”, Oficyna (...), B. 1998, s. 181-190, A. S. „Wynagrodzenie szkody powstałej wskutek śmierci osoby bliskiej”, Oficyna (...), B. 2000, s. 137-166, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 26 października 1970 r. III PZP 22/70, opub. OSNC z 1971 r., nr 7-8, poz. 120). W obecnym stanie prawnym nie ulega wątpliwości, iż

odszkodowanie określone w powyższym przepisie nie może być przyznane za same tylko cierpienia moralne doznane z powodu śmierci osoby najbliższej, a zatem jest ono zależne od istnienia szkody o charakterze majątkowym. Przepis art. 446 § 3 k.c. mówi bowiem o odszkodowaniu. Celem zaś odszkodowania jest naprawienie szkody majątkowej (art. 361 § 2 k.c.) Przez szkodę należy rozumieć jedynie uszczerbek majątkowy, jakiego doznaje poszkodowany na mieniu bądź na osobie, jeżeli łączy się z konsekwencjami natury majątkowej. Ustawodawca nie posługuje się natomiast w powyższym przepisie pojęciem krzywdy jako oznaczenia szkody o charakterze niemajątkowym rodzącym roszczenie o zadośćuczynienie. Art. 446 § 3 k.c. przewiduje szczególny rodzaj odszkodowania. Swoistość jego polega na tym, że dotyczy on szeroko pojętej szkody majątkowej, a więc wynagrodzenia różnych szkód o charakterze materialnym, częstokroć nieuchwytnych bądź trudnych do obliczenia, jakie wywołuje zazwyczaj śmierć najbliższego członka rodziny, a których nie można wynagrodzić na podstawie art. 446 § 1 i 2 k.c. Na określenie tych szkód ustawodawca posługuje się szerokim pojęciem znacznego pogorszenia sytuacji życiowej. Pogorszenie to może jednakże uzasadniać przyznanie odszkodowania tylko wówczas, gdy powoduje reperkusje majątkowe w sytuacji życiowej uprawnionego, a nie polega wyłącznie na jego cierpieniach moralnych. Przepis ten nie przewiduje bowiem możliwości złagodzenia czy zmniejszenia bólu po stracie najbliższego członka rodziny, gdyż takie roszczenie statuuje norma art. 446 § 4 k.c.

W dacie śmierci córka powodów – B. S. pracowała w banku (...) w P. na stanowisku referenta . Powód wówczas osiągał dochód rzędu 1.800 złotych z tytułu emerytury , córka otrzymywała wynagrodzenie w takiej samej wysokości , a nawet osiągała 2.400 złotych . Aktualnie powód J. G. otrzymuje emeryturę w kwocie 2.200 złotych . Do 2005 roku powód posiadał gospodarstwo 34 ary . Powód J. G. choruje na astmę i koszt leczenia to kwota 100 złotych miesięcznie . Zmarła córka wspierała powodów finansowo , pokryła koszt remontu domu , tj. wymiany okien , dokładała się do rachunków związanych z utrzymaniem domu , kupowała żywność , pomagała w pracach w gospodarstwie rolnym , przy hodowli trzody chlewnej , przy zbiorze marchwi i buraków .

Córka planowała zamieszkać z rodzicami i zająć piętro budynku . Powód planował wraz z córką założyć ośrodek jeździecki zaś córka nosiła się z zamiarem pójścia na kurs hipoterapii . Córka stron ukończyła kurs krawiecki .

Obecnie powodowie posiadają własny dom wykupiony od (...) i ponoszą koszty zakupu opału w kwocie 4.000 złotych na sezon , za energię elektryczną ponoszą wydatki rzędu 280-300 złotych .

W. G. leczy się na zwyrodnienia kolana i oczekuje na zabieg operacyjny biodra . Rehabilitacja jest nieodpłatna , zażywa leki przeciwbólowe i koszt tych leków to kwota 100-150 złotych miesięcznie . Powódka nie deklaruje faktu pobierania jakiegokolwiek świadczenia i pozostaje na utrzymaniu męża .

W ocenie Sądu żądanie zasądzenia na rzecz powodów stosownych odszkodowań w kwotach po 30.000 złotych nie zasługuje na uwzględnienie . Kwotami adekwatnymi na rzecz powodów będą : na rzecz J. G. kwota **10.000 złotych** i na rzecz W. G. kwota **20.000 złotych** . Powodowie mogli liczyć na wsparcie finansowe ze strony córki , a także jej pomoc w czynnościach dnia codziennego , w pracach remontowych , w pracach w gospodarstwie rolnym . Niewątpliwie śmierć córki spowodowała osłabienie aktywności życiowej powodów , spowodowała nasilenie objawów chorobowych , pogorszyła ich sytuację materialną .

W ocenie Sądu kwota łącznie 30.000 złotych będzie stanowić dodatkowe przysporzenie, pomoże powodom przystosować się do nowych realiów życia, a zarazem złagodzi nieodwracalność tragicznych przeżyć, ich natężenie i świadomość utraty więzi emocjonalnej z najbliższą osobą, wpłynie na zdolność powodów do adaptacji do nowych warunków życia .

Z uwagi na to, iż powodowie żądali zasądzenia kwot po 30.000 złotych na rzecz każdego z nich Sąd, uznając, iż żądanie pozwu ponad zasądzone kwoty nie znajduje prawnego ani faktycznego uzasadnienia, oddalił powództwo w pozostałym zakresie.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c., zasądzając odsetki od dnia 17 listopada 2014 roku w przypadku zadośćuczynień zasądzonych na rzecz powodów , czyli od daty wniesienia pozwu zaś w przypadku stosowych

odszkodowań od daty 22 maja 2012 roku, tj. od daty wydania decyzji przez pozwanego odmawiającej uwzględnienia wniosku o wypłatę stosownych odszkodowań.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., stosując zasadę stosunkowego ich rozdzielenia. Powód J. G. wygrał proces w 72 %, powódka W. G. wygrała proces w 86 % i po stronie każdego z powodów koszty wyniosły po 3.617 zł zaś po stronie pozwanego po 3.617 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika i po 393,76 złotych tytułem wydatków związanych ze sporządzeniem opinii przez biegłych. Łącznie po stronie każdego z powodów koszty procesu wyniosły po 7.627 złotych.

Wobec powyższego Sąd na podstawie art. 100 k.p.c. zasądził od pozwanego na rzecz każdego z powodów kwotę – 1.481,00 złotych na rzecz powoda J. G. i kwotę 2.549,00 złotych na rzecz powódki W. G. tytułem zwrotu kosztów procesu, biorąc pod uwagę okoliczność wygranej przez powodów: J. G. w 72 % i W. G. w 86 % i ostatecznie poniesione koszty przez strony postępowania w toku postępowania.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Dz. U z 2010, Nr 90. poz. 594 w zw. z art. 100 k.p.c. Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim kwotę **5.530,00 zł** tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych od uwzględnionej części powództwa. (opłata sądowa od uwzględnionej części powództwa)

Na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 roku w związku z art. 102 k.p.c. Sąd nie obciążył powodów nieuiszczonymi kosztami sądowymi od oddalonej części powództwa, zważywszy na sytuację materialną powodów oraz charakter sprawy.